

FAJÉRMEGYESI NAPLO

Fizetési árak

Helyben:		vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1 50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4 50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON: 208.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A pártadó újabb alanyai.

A szomorú hírre vergődött magyarázó szociáldemokrácia zsebe is kegyetlenül érzi az egyéves háborút. Nincs pártadó, pedig pártadó nélkül nincs szociáldemokrácia. A pártadó pedig folyton kevesebb lesz, mert hát mindig több elvtársnak kell csukaszürkébe bujnia. A csukaszürke pedig pártadó csökkenést idéz elő, mert annyira az elvtársak sem elvtársak, hogy a katonasoldon ne füstölni valót vegyenek, hanem pártadót fizessenek.

A pártadó csökkenés ugy látszik komoly veszteségeket rejtő jelenséggé fajult, mert a szociáldemokrácia egészen komoly nagyképűsködéssel újabb alanyokról akar gondoskodni. A férfiakra számítani most nem lehet, a nők meg nap nap után tömegesebben jutnak kenyérkereséshez, miért ne fizessék ezek most a szociáldemokrácia lelkét, a pártadót. A mi azt jelenti, hogy szervezni kell a nőket.

A nő elvtárs-tábor toborzását már meg is kezdték. A módszer a következő. A harctéren küzdő elvtárs felisége, — értsd a Népszava egyik sajtólényét, levelet ír a hivatalos lapjukba. Vezércikkés levelet. Hosszu levelet, hogy lehetőleg sok maszlagot gyömöszölhessen bele. És a levélíró álelvtársnő megállapítja, hogy a háború alatt mindenki alszik és télenkedik, csak a szociáldemokrácia dolgozik a nép érdekében. Az itthoni háború minden eredményét bekönyvelel a vásár: dicsőség üzletkönyvébe, s eredményképen kijelenti, hogy a magyar nők a szociáldemokrácia alatt kell tömörülnie. Ha ez meg-

történik, a nőnek földi mennyországot lesz a hazája. Mert hát a szociáldemokrácia mindenre képes.

Ha komoly veszedelem fenyegetné őket s az egész nem volna egyéb, mint a trükk a pártadó érdekében, talán talpon állva néznők ezen újabb

mozgalmat. Ismerve azonban a helyzetet, a világot sem gondolunk ilyesmire. Sőt mi is azt mondjuk, hát csak szervezzék a nőket, legalább a szociáldemokrácia véleménye is megváltozik rólik s nem tekintik őket a hosszú haj rövid ész képviselőinek.

A világháború.

Az orosz visszavonulás.

Az orosz hadszíntéren az ellenséget üldözzük. Az oroszok visszavonuló útja nehéz és veszélyes és a szövetséges francia sajtó leplezetlenül aggódik a menekülő útján siető orosz hadsereg sorsáért. Az orosz nép hangulata nagyon is megingott a hadsereg iránt és az orthodox egyház főpapjai már pástorlevekben intik a népet türelemre. Az orosz vezérkar jelentései homályosak, noha nem merik az eseményeket teljesen letagadni, sem elleplezni. Ezt nem is lehetne. Minden egyes nap eseményei az ő alányatlató sorsukról tesznek tanúságot. Így például Rigából elvitték a hatóságokat és a hadsereg számára dolgozó gyárakat és a közönséget el kellett készíteni arra is, hogy legközelebb elesik Novogeorgievsk, Varsó és Ivangorod után a legerősebb orosz vár.

Ezzel szemben állnak a szövetséges hadseregek szakadatlan sikerei, Dembe, Serock, Zegrze, Lyubartov, Leskoviec. Mind a mi dicsőségünket hirdetik. A szövetséges seregek nyomulnak előre a Visztula keleti partján, ók rontják a Visztula és a Bug között menekülő orosz sereget, övék a Narev-front és övék lesz a végső győzelem is.

A Balkán

Az ententának minden diplomáciai erőlködése kudarcot vall. Görögország és Bulgária egymásután utasítják vissza az entente ajánlatait. Görögország merev álláspontot tanusit a Dardanellákra pályázó négyes szö-

vetség kerítő kísérleteivel szemben, Bulgáriában pedig a leg-határozottabban egy igen éles hangulat alakult ki Szerbia ellen. A szófia kormány hivatalos lapja nyíltan ír a bolgárok és a szerbek között tátonok áthidalhatatlan ürről és sem a francia, sem az angol, sem legkevésbé az orosz presszionák nem enged. A legérdekesebb az, hogy közben Szerbia is elégedetlen az ententával és különösen Oroszországgal, mert hiszen az entente tulajdonképpen Szerbia rovására és Szerbia kárára tesz ígéretek Macedóniából Bulgáriának.

Győzelmes előnyomulásunk.

A Visztula-arcvonalról visszavonult ellenséget üldözzük. Osztrák és magyar és német haderők az ivangorod-luckovi vasut és Gravalin község között már tegnap áthaladtak keleti irányban a varsó-lublini nagy országoton.

A Vieprz balpartját és a Visztula jobbpartját Ivangorodnál megtisztítottuk az ellenségtől. Csapataink északkeleti és északi irányban átkeltek a Vieprzen.

A lubartovi és a michovi csatáterén minden jel arra mutat, hogy az ellenség futva menekül. József Ferdinánd királyi herceg hadseregénél az elfogott oroszok száma 8000-re emelkedett.

A Vieprz és a Bug között tovább folyik a harc.

A Unyeszteren Usciekoktól főfelé csapataink az oroszoktól több ponton visszaverték, miközben több mint 1600 embert el fogtak és 5 géppuskát zsákmányoltunk.

Keleti harctér.

A Kovnót támadó csapatok közelebb nyomultak a várhoz. 430 orosz, köztük 3 tisztet elfogtak és 8 géppuskát zsákmányoltunk.

Lomza északi és nyugati arcvonalához is heves harc között közelebb jutottunk, 3 tisztet, 1400 főnyi legénységet elfogtunk, 7 géppuskát és egy páncélos autót zsákmányoltunk.

Az olasz harctér.

A doberdói fensík déli része tegnap helyenként heves ágyútűz alatt volt, melyet tüzéségünk sikeresen visszazott.

Plava vidékén a tüzéségi tevékenység szintén élénkebb volt. Gyöngébb ellenséges gyalogságnak az a kísérlete, hogy zagorai állásainkba behatoljon, megihusult. A karintiai határon kisebb ellenséges osztagok több helyen sikertelenül támadtak.

A Bladner-hágónál levő állásaink előtt az ellenség több mint száz halottat hagyott hátra.

A tiroli határterületen egyik járőrünk a Cresta Biancán (Cristallo-terület) visszavert egy ellenséges fészázadot és annak érzékeny veszteséget okozott, anélkül, hogy egyetlen embert is veszített volna.

A vízvezeték bajai.

Hosszabb időn keresztül komoly bajok voltak a vízvezetékkel. Egyik-másik napon egyáltalában nem volt víz. A vízművek vezetősége hosszabb kutatás után megtalálta a hibát s így remélhetőleg a jövőben kevesebb kellemetlenség lesz. A kutatás csőrepedést állapított meg, amely a csapadécsatorna tisztításánál történt, ugyanis megsértették a vízvezeték csövét. Szakértői vélemény szerint a repedt csővön naponként 300 köbméter víz szökött el. A galeria bekapcsolása már folyamatban van s 3-4 hét múlva elvégzik a munkálatokat. Ezután tehát megszűnnek a vízmizériák. Bizony jó is lenne már.

SÖVEGJARTO vaszonaruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

Hindenburg-hősök az aranykönyvben.

A hadsereg aranykönyvében találjuk a következő két 69-es katonai példaszertől hősiességét:

Zettel Lajos, 69-ik gy. e.-beli tart. zászlós hadállását gyalogsági és gépfegyvertüz nagyon szorongatgatta, kézi gránátokat is dobolt rájuk. A legénység már ingadozott. Hogy ennek jó példát szolgáltatson és kitartásra bírja, a zászlós felemelkedett a sorból s egész természetével kiegyenesedve az ellenségnek több katonáját ledurantotta. Zettel ezen hősiessége az ellenséges támadás visszaverésére vezetett, ő maga súlyosan megsebesült.

Századparancsnoka ezt az esetet így jelentette: Különösen Zettel szakasza volt iszonyatos tüzből, az úgyi itt nagyon válságos volt. Közvetlenül az ő szakasza mögött voltam, egyszerre csak észreveszem, hogy Zettel felemelkedik a rajvonalból, fegyvert fog és lövöldöz. Közben egész alakja látható volt, lövése nyugodt és biztos, magatartása csodálatos. Ez a rettenetelensége, habár mint parancsnoknak nem kellett volna magát annyira az ellenség tüzeinek kitennie, nagyon hatott az emberre; akik eleinte a borzalmas tüztől megzavarodtak, most azonban egy pillanat alatt megváltoztak és félelmüktől megszabadulva halálmegevetéssel határos magatartást tanusítottak.

Ezután nemskóra súlyosan megsebesültem, ám Zettel nyugodtan löv tovább, míg több szefbnak a másvilágra expedálása után ő maga is súlyosan megsebesült. Zettel megsebesülése következtében bal szemére megvakult és egyik fülére megsebesült.

A Hindenburg-vezeték legújabb kitüntetés másik hőse egy fehérvári földművelő, Nyikos Imre helybeli Olaj-utca 43. sz. a lakos a 69. gy. e. köztive.

Nyikos az északi harctéren mult

hő 26-án oly merész tetterre vállalkozott, hogy orosz fogságba került. Ebből a helyzetből minden módon szabadulni akart. A legelső alkalmat, amely a szökésre kínálkozott, bámulszó vakmerőséggel és leleményességgel használta ki. Egy orosz fegyvert és 250 lövedéket csejt el a foglyok őrizetével megbízott egyik muszkától és minden pillanatban a halállal kacérokodva vágott neki a menekülés útjának, hogy csapathoz visszatérjen. Utközben találkozott 15 orosz járőrrel. Vakmerősége most meggyőzte egy muszkát és minden pillanatban a halállal kacérokodva vágott neki a menekülés útjának, hogy csapathoz visszatérjen. Utközben találkozott 15 orosz járőrrel. Vakmerősége most meggyőzte egy muszkát és minden pillanatban a halállal kacérokodva vágott neki a menekülés útjának, hogy csapathoz visszatérjen. Utközben találkozott 15 orosz járőrrel. Vakmerősége most meggyőzte egy muszkát és minden pillanatban a halállal kacérokodva vágott neki a menekülés útjának, hogy csapathoz visszatérjen.

Hősök kitüntetése.

Az ellenség előtt tanusított vitéz bátorságért és önfeláldozásért a király a következőket tüntette ki: Dr. Gagyí Dezső 13. huszárezredbeli tart. főorvos a koronás arany érdemkeresztet kapta.

A 17. honvédegyalozerekből a következők kaptak kitüntetést: Endrész István, Bóthy Alfréd, Sebestyén Jenő Vitér Vitér Tamás, tart. zászlós, Bauer Béla, Dancz Ferenc Gallegó Ede, Halbax József, Kőszeghy Antal, Krizsán Traján, Szabás Korupa János, Nyitrai Béla, Steiner Ferenc tart. hadapródok, Horváth István, Metyko Ferenc, Mészáros Géza és Fillmann József szakaszvezetők, Hoffmann Ferenc, Kiss Márton, Lieber István, Nemes József tizedesek. Dobai Lajos, Egyed Gáspár, Fröschl Gáspár, Kiss István őrzetők, Brankó József, Bucsy György, Bulcsi Ferenc, Csonka Kálmán, Dudik

József, Frigian József, Futu János, Hill János, Kovács Ferenc, Lafkó Ignác, Mészöly János, Or József, Paska Mihály, Szabados János, Szabó Adám József, Sámlyén Imre, Takács Ferenc, Tarczal János, Fischner Mihály, Vait Frigyes honvédek és Farkas Dániel tisztiszolga a bronz vitézségi érmet kapták.

Gmándy Imre, Palfi József, Takács József őrmesterek, Antal János, Bernát János, Horváth Lajos Maron László szakaszvezetők, Csorák József zászlóaljkiáltások pedig az első osztályú vitézségi érmet kapták.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél.

A vármegye közigazgatási bizottsága kedden délelőtt tartotta havi ülését. A pénzügyigazgatói jelentés szerint a kincstár kötelelése 373281.27 K volt. Befolyt ebből 154655.62 K. A hátralék 2187165.65 K.

A gazdasági főfelügyelő jelentése szerint a vármegyében a buzatermes holdankint 77 méter-mázsá. Gróf Cziráky Antal és Veréb Vég István szerint ez a szám túl magas, mert az átlagos termés sokkal kisebb. Dr. Matta Árpád azt javasolta, hogy engedjék meg a falusi kiskereskedőknek, hogy gabonát vásárolhassanak megőrlésre és kiárusításra. Balassa Imre főjegyző megokadatlanság után a bizottság az indítványt nem fogadta el, mert a terv a mostani viszonyok között kivihetetlen.

A kórházbizottság a Szent György kórházban véraltan vizsgálót tartott s a tapasztalt tisztaság felett megelégedését fejezte ki. Ami kifogásokat talált, annak megvizsgálását bizottságnak adták ki.

A bizottság a szokásos havi ügyek tárgyalásával ért véget.

Honvédeink dicsősége.

(Levél a harctérről.)

A gorlicie hatalmas és ellenállhatatlan offenzíva a muszkák egész kárpáti frontját megingatta és visszavonulásra kényszerítette.

A Makowka, Klewa, Tatarowka, Grab hegyeket védő orosz seregek is kénytelenek voltak a hatalmas nyomásnak engedni és északkeleti irányban, Strij, Bolechow, Huzievoj, Podbere, Dolina vonalig visszavonulni, hol már a téli folyamán a lakosság és utászcsapatok fellátásával igen erősen kiépített védővonalt szállottak meg. Csapataink ezen vonalról 500-1000 lépcsig jutottak előre, hol beástak magukat.

Május 25-én délután érkezett a parancs, hogy az éj folyamán az egész vonalon támadás lesz. — A 17. honvéd menetvezető Várady Géza ezredes cs. és kir. kamarás, ezredparancsnok vezetésével kaptá azon parancsot, hogy a Podbere-től keletre eső Wielka-dabrowa erdő csúcst foglalja el és ha ez a birtokában van, egy a második vonalban készenlétben levő cs. és kir. 32. vadász-zászlóaljjal az erdő széléig tisztítsa meg.

Várady ezredes még az est folyamán összegyűjtötte ezrede tisztikarát és legénységét. Elmondotta, milyen dicső, de nehéz feladat jutott az ezred részére és a lelkesítő, bátor beszédet e szavakkal végezte: „Ma nyílik ismét bőven alkalom arra, hogy kiváló tisztikarom és legénységem kitüntesse magát és a megérdemelt jutalmat, a legelső kitüntetést megszerezze magának! — tehát előre fiúk! mert minden lépés, amit előre megyünk, egy-egy darab földet szerez vissza országunkból!”

Hajnali 1 óra 15 perckor indult meg a támadás a tuskésdrtől és iaakadályokkal erősen kiépített orosz állások ellen.

Honvédeink egész a drótkadályokig jutottak, mikor az ellenség tüzele a pokoli hevesség tetőpontjára jutott, gépfegyverek kalto-

TÁRCA.

Nagy Péter cár.

Az orosz hódító politikának megalkotója, egyuttal legmarkánsabb egyénisége és legtehetségebb képviselője kétségen kívül Nagy Péter cár volt. A moszkvai nagyjelöltség jómóráján ő alatta lett számottevő hatalomra; élte, uralkodása új korszakot jelent Oroszország történetében; legnagyobb jelentősége azonban minden esetre abban van, hogy a barbár, féldarab orosz néptörzseket igyekezett megnyerni a nyugati kultúrának, hogy tengert szerzett a moszkvai birodalomnak és ezzel úgyzólóván évszázadokra irányt mutatott Oroszország jövőndő politikájának. Ez a programm vörös fonálként húzódik végig Oroszország utolsó két századának történelmében; nagyrészt ez magyarázza meg a mai világháboruból való részvételt is. A tenger, a Dardanellák birtoklása igazgatta, különösen a mult században az orosz-intéző körökét; a terv azonban csak tervezettség, csak álom maradt, mert leközvetlenül akadályként állt az orosz hódító elé, az élet-halálharcazt vívó törökség, főleg pedig az

európai nagyhatalmak, különösen pedig Anglia ellentétes politikája. A mostani világháboruból végre Oroszország elérkezettnek látja az időt arra, hogy Nagy Péter cár, politikai végrendeletét valóra váltsa. Állítsuk be ennek a törekvésnek a keretibe a híres cár alakját, kinek élete annyira vadregényes, érdekfeszítő, hogy akármelyik modern regény érdekességét is felülmulja.

Péter 1672-ben született, atyjának, Alexei Mihailovicsnak egy Nárisin leánnyal kötött második házasságából. A trónörökös rendje szerint Péternek a trónrajutáshoz nagyon kevés reménye volt, ha csak a véletlen szeszelye meg nem nyitja előtte az utat a hatalomhoz, hogy a minden oroszok korlátlan egyeduralkodója lehessen. A trónt atyjának 1677-ben bekövetkezett halála után legidősebb mostoha testvére, Feodor örökölte, aki azonban 5 évi uralkodás után meghalt, miután utódjál Pétert nevezte meg, gyenge elméjű testvérét Jánost pedig az uralkodásból kizárta. Péter tehát alig tíz éves korában a már akkor hatalmas orosz birodalom cája lett, a hatalmat azonban egyelőre meg kellett osztania Sophia hercegnővel, egy fekete lelkű, gonosz, cselszövő asszonyval, kinek nagyon szomorú sze-

rep jutott a kiskoru Péter életében. Alig hogy elfoglalta trónját a fiatal cár, Sophia hercegnő hozzá méltó cinkosával, Galicin herceggel lázadást szított a sztreliczek, az orosz gárda-katonaság között s a Péterhez szító főnemességet, a Narisink családdal együtt gyegyetlenül kiirtotta, a hatalmat teljesen kezébe ragadta s megtele magát Péter és a már emittet gyengeelméjű János mellett teljhatalmu kormányzóvá.

Ilyen szomorú csillagzat alatt kezdődik Péter uralkodása. A két gyermek csak névleges uralkodó volt, a tényleges hatalmat Sophia gyakorolta, aki azután gonosz befolyását a lehelő legrosszabbra használta föl. A leggonoszabb és legzüllöttestb környezettel vette körül a gyermek Pétert, hogy kiöljön belőle minden jó iránti hajlandóságot és ezáltal mindenkiel meggyűlöltesse s alakját ellenszenvesse tegye.

Hét hosszú éven át üzte Sophia gonosz fondorlatai: és cselszövéseit, s részben célt is ért. Péter csakugyan az fejlődött, amivé akarta, gonosz indulatú zsarnokká, emellett azonban veszedelmesen jelentezett benne az önállóságra való törekvés, a szarnoki gyámkodás alól való szabadulási vágy. Ennek meg is jött az ideje. Galicin herceg, Sophia legfőbb

támasza a második krimi hadjárat vezetésével volt elfoglalva; ezt az időt használták föl Sophia ellenségei arra, hogy Pétert megházasítsák s ezáltal az önállóságra való törekvést benne még jobban fölkeltsék. Galicin visszatérése után Sophia persze régi fegyverét vette elő. Cinkosával ismét fellázította Péter ellen a hirhed sztreliczeket. A lázadás azonban balul ütött ki. Péter korához képest feltűnő önállóságot és bátorságot tanusított. A hozzá hű maradt nemesség és katonák segítségével a lázadást elfojtotta, a két bujtogatót pedig megérdemelt leckeiben részesítette: Galicnt száműzte Szibériába, Sophiát pedig egy kostonóra záratta, hol egész haláláig maradt.

Péter életében ezzel egy új fejezet kezdődik. Teljesen önállóan gyakorolja már a hatalmat s korlátlanul intézi az orosz birodalom sorsát, mert mostoha testvére, János, ki névleg uralkodására maradt, semmit sem nyom a latban. Péter tehát elindult s-ment a maga útján, amerre meggyőződése, eredeti östehetsége vezette. Reformot reform után valóított meg országból s különös, hogy a megindult reform-korszak kalandorok, bár nagystilű kalandorok névezhet fűződik.

Dixi.

(Folyt. köv.)

gásától, golyók sivatásától, és a nehéz ágyugolyók robbanásától nem lehet egymás szavát érteni.

Még csak 250—300 lépés van az orosz állásokig a drótszövényeken keresztül, de ez sik, nyílt terep, amelyen minden lépés biztos halál. — Lépestről-lépésre minden ember, mint a vakond, turja a földet, úgy assák honvédeink magukat előle.

Nem hallja már senki a pokoli lármát, nem a sebesültek jajgatását — csak egy gondolat ég mint a parázs az agyvelőben, „előre!” Az orosz látván, hogy embereink nem törődve a veszteségekkel, mindinkább közelednek az akadályokhoz, gyorsan beveti minden tartalékát és most már 2—3 vonalból egymás mögött és felett, előlről és oldalról lönek örült hevességgel — sok veszteséget okozva nekünk. — Ekkor jött a parancs, hogy a 3 második vonalban lévő század a balszárnyat hosszabbítsa meg s minden áron foglalja el Wielka-dobrava erdőt.

Hermann Géza abban a pillanatban ér a rajvonához, mikor embereink a jégesőként hulló orosz golyózáporban összekavarodnak. A derék tiszt az ellenség tűzére nem figyelve, állva jár a rajvonában, buzdítja, lelkesíti a csüggedni kezdő embereket. Miután a 3 századját elhelyezi a balszárnyon, visszatér s elhelyezi a legjobb helyre a 4 gépegyvert, melyek tűzfelése csakhamar teljes fedezésre kényszeríti a ellenséget. Most már kevesebb a találat. Az ellenség rajvonulunk leírt előt. Ezen alkalmat kihasználják embereink és beassák magukat úgy, hogy ezen fedezéket az éj beáll táig és másnap is megtartottuk.

Ezen másfél napot felhasználták az oroszok. — A front más részéről csapatokat vontak össze és elkecserezték ellentámadásba kezdtek. A foglyok állítása szerint kb. 16 zászlóalj erősítéssel 28. áru viradó éjjel 2 órakor kezdtek a támadást. — Ravasz fordulatot eszeltek ki, hogy honvédeinket megtévesszék. Egész századok jöttek arcvonalunk elé fegyver nélkül feltartott kézzel, mintha magukat megadni jöttek volna. — Más csoportok heves tűzestel intéztek reánk. Ezen fegyvertelen csoportok mikor 20—30 lépésre voltak tőlünk, hátukról szijjakra erősített kézi-bombákat rántottak elő és lövésárkainkba dobták. — Rettenetes volt a hatás! . . . De csak pillanatokra. Midőn honvédeink megtelepítésükből magukhoz tértek, véres boszut álltak a gaz ellenség. Az általunk megnyitott gyilkos tűzben egész sorok dülték el, úgy hogy pillanatok alatt halmok képződtek halottakból.

Egy más csapatnéln sikerült a muszkáknak a vonalat áttörni s így a honvédek is kénytelenek voltak a közeli vasúti tőltség visszavonulni.

Itt tört meg az oroszok minden rohama — itt veszték el százan meg százan közülük, kiket saját gépegyvereikkel kergettek — a biztos halál felé.

Sok volt a veszteség a mi részünkről is, de elértek, hogy nagy erőt vontunk magunkra és így sikerült a Strij-nél küzdő csapatainknak az ellenséget állásból kiűzni, frontját áttörni, amimagával hozta, hogy a velünk szemben álló orosz erők is kény-

telenek voltak a visszavonulást megkezdeni.

Ezen ütközetekben különösen kitüntette magát személyes bátorságával Várady ezredes, ki a legnagyobb veszély közepette, néhány ezred tőréséhez tartozó tiszt és legénységgel — kik mindnyájan fegyvert ragadva harcoltak, több helyen visszaverte a Swica folyó hídja felé törekvő orosz támadást, s azt pár émbőlével 1 óra hosszatt — a tartalékezred megérkezéséig tartotta.

Kitüntetésre lettek beterveztve: Hermann Géza százados, Kiss Vilmos főhadnagy ezredsegéd tiszt, ki ezen alkalommal hősi halált halt s ezenkívül Brust Sándor — Grünvald Mór őrmesterek, Finkelstein Miksa szakaszvezető — kik mindnyájan ragyogó példáját adták személyes bátorságuknak.

Faludi István

tart. hadapród.

HIREK.

Napló.

Sokszor végignézem ma a halál munkáját, amint a fiatal élettel megbirkózik s leteperi. Kegyetlen látvány, de sokat tanul belőle az ember. Egy ifju hősünkkel bírkózt meg a napokban ez az erős szaks hatalom. Sokáig tartott a tusája, végre mégis győzött. Megszaporította egygel a nemzet hőseinek számát. Lent a szerbekkel küzdött a mi hősünk. Több társával pokoli gépegyvertűbe kerültek. A földre lapultak s a mi hősünk a borzalmak perceiben folyton azt imádkozta, hogy most segíts meg Mária. Meg is segítette, egy golyóval kimenekült a halál torkából, a többi társait valóságos szítává lőttek. Golyóval a testében egy folyóba menekült s a vízben várta be a vad ellenség elvonulását. Súlyos beteg lett, haza került s elkezdődött a hervadása.

Hervadt, sokat szenvedett, végre a végső tusa jött. A halál két kézzel markolt bele az ifju életbe s kínos küzdelem után győzött. A fiatal életet a hősi halottak sorába lökte.

Példaadó volt az előkészülete a nagy utra. Egyszer csak — az agónia jelentkezett. Már órák hosszatt tartott, mikor csodálatképen a mennyasszonya buggó imájára magához tért s a körülötte állókkal együtt imádkozott. A harctéri Mária rebegte: most segíts meg Mária. Egészen magához tért, hosszú órákra, még a jó kedélye is feléledt, s örömmel mondta, hogy ő most örökre távozik. Elbucszott a szüleitől, a testvéreitől, a mennyasszonyától, sorra ölelte őket s tovább mondta imáját. Mikor déli harangszóra kondult meg a harang, az Urangyalát imadkozta. De csak felélt mondta el, s egy utolsó Isten-hozzád mindenkihez — meghalt.

Igaz, csodálatos dolog az ifju életnél a halál; de keresztény módon, Isten akaratán megnyugodva távozni az életből, mégis felemelő, megnyugtató, a legszebb, a leg-hatásosabb predikáció azoknak, akik látják.

— Az elpusztult felvidékről. Kirn Róza 2 koronát küldött a Fejérmegyei Naplóhoz az elpusztult felvidék javára.

— Nagy adomány a Hindenburg-bakák hátramaradottai részére. Az az ismeretlen jötevő, aki már eddig 7000 koronát adományozott a Hadsegélyzőnek, a Hindenburg-bakák hátramaradottainak és rokkantjainak újból 7000 koronát küldött ugyanezen célra. A jöszívű adományozó és társai még most sem engedik meg, hogy neveik nyilvánosságra jöjjen. Ilyenek az igazi jöszívek. A nemmes cselekedet dicséretre nem szorul.

— Emlüst lakodalom. Vanka Ferenc ácsmester városi bizottsági tag és Varga Zsuzsanna kedden tartották ezüst menyegzőjüket a felsővárosi plebánia templomban. Az egyházi megáldást Bilkei Ferenc plebános végezte szép alkalmi beszéd kíséretében.

— A város közegészsége. A város közegészsége a tisztifőorvos jelentése szerint a mult hóban általában közepes jó volt. Helyszűke miatt részletesen csak holnap foglalkozunk vele, hasonlóképpen a vegyvizsgáló állomás működésével is.

— A jövő iskolai tanév. A kultuszminiszter utasítására a város a lefoglalt iskolákat visszakeré a katonaságtól, hogy a következő iskolai tanév zavarlatlanul folyhasson. A város már meg is állapodott a katonasággal, amely szerint az ipariskolát és a Deák Ferenc-utcait kivéve, a többi iskolákat a katonaság visszaadja s az épületekben tett összes karokat megtéríti a városnak. A következő tanév tehát rendezőbb mederben folyhat le, teljes rend azonban még sem lesz, mert a két legnagyobb épület maradt a katonaság kezén.

— Liszt érkezett a városnak. A város szerződéses malma 20400 kgr. kevertelen buza kenyérlisztet és 10200 kgr. kevertelen buza főzőlisztet küldött.

— A vadivizek lecsapolása. A hosszúsáttéri-dűlő vadvizeinek lecsapolása ügyében az érdekeltek Dieballa György elnöklete alatt ülést tartottak s elhatározták, hogy a földéken csatornákat építenek. A földmunkálatokat orosz foglyokkal fogják elvégeztesíteni.

— Szalkai szinigazgató ügye. Megirtuk, hogy Szalkai Lajos szinigazgató nem kapott engedélyt társulat-alakításra, s így a város szinügyi bizottsága új színházberlőről gondoskodik. Szalkai igazgató ma levellet irt a polgármesterhez, amelyben kéri a várost, hogy a színház ügyében egyenlőre még ne határozzon, mert vele igazságtalanság történt, s a szinészegyesület határozatát meglelebbezte. A felebebeztéstől reá nézve sikeres megoldást vár.

— Segély a dijnokoknak. A dijnokok országos egyesülete elhatározta, hogy a havidíjakokat a háboru alatt segélyben részesíti. A hír természetesen nagy örömet keltett.

— Gyermekek a népnepélyen. Azok a szülők, kiknek gyermeke katonaruhával bírnak, sziveskedjenek szerdán d. u. félháromkor a megyeházán megjelenni.

— Adomány. Lutor Ferenc lakatosmester havi számlái után a szokásos százeleket 5 koronát a Fejérmegyei Naplóhoz küldte a szegény sorsu lakatos iparosok hátramaradottainak segélyezésére. Az adományát az eddig küldött összeghez csatoltuk.

— Róka Lajos sorsa. Róka Lajos (atyja Mihály) 17. honvédegyalogezredbeli katonas orosz fogságba jutott, s Lembergben volt hadifogoly. Mikor Lemberg felszabadult az orosz uralom alól, Rókat mint katonaköteless embert az oroszok magukkal vitték.

— Követésemelőtt példák. Ami kereskedőink derekassan kivesszik részüket minden jótékony mozgalomból s a Szent István-napi népnepélyen s átlátváron is nagylelkű adományokkal lesnek képviselve. Eddig a következő adományok érkeztek be: Pető Miksa 100 skatulya szardiniát és 10 skatulya stémenytajándékozott, Knazoviczky Béla 50 darab tombola tárgyat, Marschall Mátyás fia: Lajos 10 kiló szalámit, Marschall Ándor 8 kiló szalámit, Szatmári Aladár 20 flaskorumulot, Karl József fia 10 kiló csokoládét s cukorkát, Szigethy Testvérek pedig 30 csomag cukorkát s csokoládét.

GÉPSZÜ legjobb minőségben kapható Langráf Gábor és Fia borkereskedésében Jókai-utca 8. Naponta postai szétküldés. Telefon 100.

Kedden és szerdán :
Világszenzáció !

HÖSEINK DIADALUTJA
GALICIÁBAN

Goricétől, Grodekken, Chirovon, Samboron, Turkan Stryjen, Przemyslen, Lembergben, Kamionkán á Ravaruskaig.

1000 méter.

Ezt követi

A becsület
mezején.

Egy német hős tragédiája
3 felvonásban.

2 és fél óras előadás.

A zenét Darázs Pista zenekara
szolgálta.

Jegyek előre válthatók.

— **Hadikórházaink dicsőrete.** Felkérünk a következő sorok közlésére: „Eletvezélyes sérüléssel kerültém Fehérvárra a Gruppe C) kórházba 1914. december 12-én és hátat adok az Egek Urának, hogy egy oly kórházban véletlen fel, hol annak fárhadhatatlan parancsnoka dr. Guthzer törzsorvos ur, dr. Cosma és dr. Schweiger ojaadó és orvosi tudással párosult kezelésének köszönhetem, hogy súlyos betegségből annyira felépültem, hogy a hazánknak ismét szolgálataira lehessen és tisztai kötelességemnek eleget tehessek. — Nyolc hónapi itlétem alatt annyi szeretetteljes jószágot élveztem a tiszteltemtől ős városban, hogy ezek életem legszebb emlékei és mélységes halája kitörülhetetlenül bevésődtek lelkembé és mint idegen, ebben a városban, csak hálával tudok visszagondolni arra, amit a magyar sziv és lélek velem mivel. A magyar hősiesség mellett így tanultam meg becsülni a magyar szívet. Nagyon kérem tekintetes szerkesztőseget, hogy mélyésges hálámnak szerény tolmácsolását az említett orvos uraknak, valamint az oadaó és fárhadhatatlan vöröskeresztes hölgyeknek, élükön Keller Izsóné urhölgynek, nyilvánosan kifejezni méltóztassék: Otto Böhm a cs. és kir. Telegraferegiment főhadnagya.“

— **Ujtás a női reform-fűzők tőrén;** gyári lerakatot sikerült szereznem oly higienikus „Rádium“ reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium“ fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárulását egész megyére Vermes Frigyesnél. Blous-ujdonságok állandó rak-tárón.

Kréme de lactaine saját nemében páratlan hatású arcbőrsejtítő, finomító készítmény, ezen tejkrém teljesen ártalmatlan, a bőrt egyszerű használat után bársny pu, hává teszi, pattanásokat, szempétké-májfoltokat gyorsan elmulasztja. **Kapható Szűcs Róbert** Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

— **A Vöröskereszt javára.** A Kyburg kísérlet című regény, amely Diabolo fordításában jelent meg, nemcsak könyvalakban is kapható lesz, amelynek fele jóvedelmét a szerző a Vöröskereszt javára adja.

PIUMEI kávébehozatal

SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK EPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékei utóérhetlenek! Saját villamos kávégyártókördő! Telefon 250.

— Nincs ember, akit ne érdekelne most a gabona eladására és beszerzésére vonatkozó új miniszteri rendelet. Ezt a rendeletet ismerteti s érthetően, megmagyarázza a **Népszövetség most megjelent röpirata.** Négy fillérért megszerezhető a Népszövetségi irodában s Horvátó—Rónainé Kossuth-utcai papírkereskedésében. A csoportvezetők szíveskedjenek a tagok figyelmét e fontos röpiratra felhívni.

— **Társadalmi, tudományos szemlések között a Magyar Kultúra** az elsők között foglalt helyet. Havonként kétszer jelenik meg. Szerkesztőség: Budapest, VIII., Horánszky-utca 20. szám.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármestere.

FELHÍVÁS.

Székesfehérvár szab. kir. város a kormánytól gabonának a város és Fejérvármegye területén bevásárlására engedélyt nyervén, felkérem mindazokat a székesfehérvári és fejérmegyei nagy termelőket, akiknek egy vaggot elérő tételben eladó buzájuk, dr. hogy eladási szándékukat dr. Kerekes Lajos főjegyzővel, mint a beküldése mellett augusztus 19-ig írásban közöljék.

Első sorban azokat az ajánlatokat vesszük figyelembe, amelyek 36 K 50 fillér árban augusztus 31. utáni szállításra tételnek, de ilyenek hiányában a korábban történt szállításra tett ajánlatokat is tárgyalás alá vesszük.

A szükséglet hozzávetőleg 150—200 vagon.

Székesfehérvárott, 1915. évi augusztus hó 8-án.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bárminemű eladásnál és vételnél a legcélszerűbb és legolcsóbb az apróhirdetéseket hirdetni. Egyszeri apróhirdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetések mindenkor előre fizetendők és a megjelent apróhirdetések után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árendemények vannak. Hírszöveg között rendszer betűkkel a hirdetés soronkint 40 fillér, vastagabb betűkkel 60 fillér. Olyan hirdetéseket, amelyek a közérköcsöt sértik, vagy bármi okból a sajtótörvénnyel ellenkeznek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyilteri hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

Több évi gyakorlattal bíró gépész cseplésre alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Alig használt nyitott sarganinto készpénzért olcsón eladó Sárszentmihályon, körörosz Zvegyénél.

Gyümölcs-u. 9. sz. ház eladó. Tudakozódni ugyanott lehet.

Egy kétszobás utcai lakás azonnal, esetleg november 1-re kiadó, Salfőrm-utca 18. sz.

Csinosan burtozott szoba egy vagy két ur részére augusztus 15-re kiadó. Zrínyi u. 28.

Öreg utca 27. számú házban két egyszobás lakás újonnan átalakítva hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt minden órán kiadó. Tudakozódni ugyanott lehet.

Tanulókat felvesz Vanka Ferenc ácsmester Palotai-utca 71.

Egy jó hazból való fiu tanulónak felvevünk Gebauer Testvérek bodegájában. Kossuth-utca.

Székesfehérvár sz. kir. város polgármestertől. 9.663/1915.

Ajánlati felhívás.

Közönségünk leges évi tehát 1916 augusztus 15-ig számított liszt szükségletének fedezésére nagyobb mennyiségű buzasiztetke malomvállalat után beszerzését határoztuk el akként, hogy az előállított liszt egy éven belül az általunk előirt részletekben szállítandó.

Ennek biztosítása végett másod ízben ajánlati felhívást bocsajtnuk ki azzal, hogy az első ajánlati felhívás elfogadható eredményre nem vezetett.

Az ajánlatok írásban bezárolag augusztus hó 19-ig adandók be alulírt polgármesternél.

Az ajánlat a beadó malomra azonnal, ellenben a városra nézve elfogadás esetében is csak a közgyűlés határozatának jogerőre emelkedés után lesz kötelező.

Másra mint buzasiztre, nem fogadjunk el ajánlatot.

A kiörlesnek a 2726/1015. M. E. számú, illetve később metán kibocsajtható kormányrendelet előírása szerint kell megtörténni.

Mint hogy a város a buzát lehetőleg maga szerzi be, ajánlattevőnek kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy a város által megvett buzát az eladomba vasuti állomástól a malomba szállítja s tisztán, más buzával keverés nélkül őrlet meg és szállítja.

Megjegyezzük, hogy városunk gabonát a saját és Fejérvármegye területén vásárolhat.

Ha az ajánlatot a malomvállalat akként teszi, hogy buzáról ó gondoskodik, ez az ajánlatban kifejezetten megemlítendő.

Ha a gabonát a város veszi, de a vételárát az ajánlattevő hitelezzi, kiteendő a kamat is, amely mellett ezt vállalja.

Ha az ajánlat bérörlesre szól, az örletési bérén s lisztes zsákok árán kívül mindazon díjak és költségek, amelyek mellett a malom a liszt szállításra vállalkozik, az ajánlatban külön-külön részletezendők.

A gabonaszállításához használt zsákok ára külön megtérítés alá nem esik.

A korpa értéke a város javára beszámítandó.

A malom terhelő gabonának a termelőhöz legközelebb eső vasuti állomástól a malomba szállítása, tárolása, biztosítása, felörletése a zsákokba rakása, zsinegelése s a lisztnak a va-

suti állomásra kiszállításása s a város részére feladása.

Az innen felmerülő költségek, jelesül a lisztnak felrakási illetéke, fuvarja a város terhe.

Ha az ajánlat kész liszt eladására tételik, a lisztnak a malom helyén maximális árán kívül csak a lisztes zsákok ára felszámításának van helye, tehát mindennemű költség a lisztnak a város részére a malom által történt vasuti feladásáig a malom terhelő. Ha a szállított lisztküldevény árát a város 8 nap alatt be nem küldi, kamat számítható fel, amely az ajánlatban kiteendő.

A város fentartja a jogot arra, hogy a beörkezett ajánlatok közül szabadon válasszon s esetleg egyiket se fogadjon el.

Székesfehérvárott, 1915. évi augusztus hó 8-án.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

Telefon 233. — Telefon 233.

Szerdán és csütörtökön
augusztus 11 és 12-én

UIDONSÁG

DELILA.

Egy katonaszökevény
szomorú története 3
felvonásban.

FÉNYES PÖTMÜSOR:

Eredeti harctéri felvételek.
2. előadás este 7 és 9 órakor.

Üzlet-áthelyezés!

Értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy

női kalap-raktáram

Megyeház-tér 17. szám

(Vörösmarty sarok)

emeletre helyeztem át.

Nagy választék hölgy- és leányka-kalapokban — gyászkalapok a legutóbbi minták szerint a legrövidebb idő alatt készülnek.

Tisztelettel

Borkovits Berta
divatárúsnő.

Gyermekek-, női- és férfi-szandalok.

 Vászón- és bőrcipők.

 Divatos női bluzok és pongyolák. Komótfűzők és napernyők.

Szalma- és vászonkalapok.

 Nagy választékban kaphatók

Kováts Antal

 uri-, női-divat kereskedésben.